

MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA

Ав. 2 R 26
МИНИСТЕРСТВО ФИНАНСОВ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2005, mun. Chișinău, str. Constantin Tănase, 7
www.mf.gov.md, tel. (022) 26-26-00, fax (022) 26-25-17

01.07.2021 nr. 17-04/195

La nr. 36/01-06/421 din 29.06.2021

Agencia Relatii Funciare și Cadastru

Copie: Cancelaria de Stat

La solicitarea Agenției Relații Funciare și Cadastru, Ministerul Finanțelor a examinat repetat proiectul de Hotărâre a Guvernului cu privire la transmiterea și schimbarea categoriei de destinație a unor terenuri, prezentat anterior prin număr unic 153/ARFC/2021 și, în limita competențelor funcționale, comunică lipsa de propuneri și obiecții pe marginea proiectului definitivat.

**Secretar general al
ministerului**

Digitally signed by Pașinschi Iuri
Date: 2021.07.02 08:39:07 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Iuri PAȘINSCHI

Executor: Diana Călugăreanu
Tel.: (022) 26-26-69
e-mail: diana.calugareanu@mf.gov.md

AGENCIA RELATII FUNCIONARE
SI CADASTRU A REPUBLICII MOLDOVA

Intrare nr.

702

"02"

iulie

2021

Guvernul Republicii Moldova

Agencia Proprietății Publice

MD-2012, Chișinău, Piața Marii Adunări Naționale 1
Tel: (00373 22) 234-350
e-mail: office@app.gov.md

Nr.05-04-4282 din 02.07.2021

Agencia Relații Funciare și Cadastru
info@arfc.gov.md
elena.becu@arfc.gov.md

Copie: Cancelaria de Stat
cancelaria@gov.md

Urmare demersului nr. 36/01-06/421 din 29.06.2021, Agencia Proprietății Publice a examinat proiectul definitivat al hotărârii Guvernului *cu privire la transmiterea și schimbarea categoriei de destinație a unor terenuri (număr unic 153/ARFC/2021)*, autor – Agencia Relații Funciare și Cadastru, și în limita competențelor funcționale, comunică despre lipsa obiecțiilor și propunerilor.

Director general
Ghenadie ȚEPORDEI

Digitally signed by Țepordei Ghenadie
Date: 2021.07.02 09:41:21 MSK
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ex. V. Manole, tel. 022-22-23-50.

AGENCIA RELĂȚII FUNCİARE
ȘI CADASTRU A REPUBLICII MOLDOVA
nr. 103
" 02 " iulie 2021

MINISTERUL
AGRICULTURII,
DEZVOLTĂRII REGIONALE
ȘI MEDIULUI
AL REPUBLICII MOLDOVA

MINISTRY
OF AGRICULTURE,
REGIONAL
DEVELOPMENT AND
ENVIRONMENT OF THE
REPUBLIC OF
MOLDOVA

MD-2004, Chisinau, 162 Stefan cel Mare si Sfant Blvd
Tel. 20 45 81; Fax 22 07 48, E-mail: cancelaria@madrm.gov.md, WEB: www.madrm.gov.md

Nr. 26-07/2315 din 02.07. 2021

La nr. 36/01-06/421 din 29 iunie 2021

Agenția Relații Funciare și Cadastru

Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului a examinat proiectul definitivat al hotărârii Guvernului „Cu privire la transmiterea și schimbarea categoriei de destinație a unor terenuri” (număr unic 153/ARFC/2021) și comunică că își reiterează obiecțiile asupra proiectului respectiv, stipulate în avizul nr. 26-07/1784 din 13 mai 2021.

Secretar de Stat

Mihail MACHIDON

Ex: V. Nemțanu
tel. 022- 204- 536
vasile.nemtanu@madrm.gov.md

AGENȚIA RELAȚII FUNCiare
ȘI CADASTRU A REPUBLICII MOLDOVA
Intrare nr. 706
"05" iulie 2021

Ministerul Economiei
și Infrastructurii
al Republicii Moldova

Nr.04 - 3175 din 01.07.2021
la nr. 36/01-06/421 din 29.06.2021

Agencia Relatii Funciare și Cadastru

Cu referire la proiectul definitivat al hotărârii de Guvern cu privire la transmiterea și schimbarea categoriei de destinație a unor terenuri (număr unic 153/ARFC/2020), comunicăm lipsă de obiecții și propuneri.

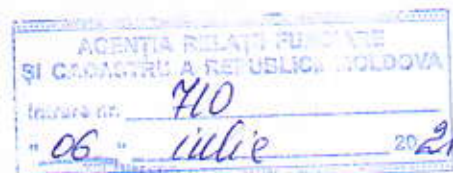
Secretar general

Lilia PALII

Digitally signed by Palii Lilia
Date: 2021.07.06 12:31:50 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Executori:
A.Coica, tel: 022 250 608

AGENȚIA SERVICII PUBLICE A REPUBLICII MOLDOVA
PUBLIC SERVICE AGENCY OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

MD-2012, municipiul Chișinău, str. Aleksandr Pușkin, 42

42 Aleksandr Pushkin str., MD-2012 Chișinău

Tel.: +373 22 50 46 54 Fax: +373 22 21 22 59 e-mail: asp@asp.gov.md, web: asp.gov.md

08.07.2021 nr. 01/5783

La nr. 36/01-06/421 din 29 iunie 2021

Agencia Relatii Funciare
și Cadastru

Cancelaria de Stat

Agencia Servicii Publice a examinat proiectul de hotărâre de Guvern (definitivat) *cu privire la transmiterea și schimbarea categoriei de destinație a unor terenuri (număr unic 153/ARFC/2021)* și vă comunică despre lipsa propunerilor și obiecțiilor la proiectul dat.

Cu respect,

Director

Vladislav ZARA

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

Вещи
A1, 2

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

022-257-308

Nr. 06/2-4535 din 09.04.2021

La nr. 36/01-06/421 din 29.06.2021

Agencia Relatii Funciare și Cadastru

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la transmiterea și schimbarea categoriei de destinație a unor terenuri (*număr unic 153/ARFC/2021*).

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 4 (patru) file.

Director

R. Flocea

Ruslan FLOCEA

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. EHG21/7340 din 09.07.2021

la proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la transmiterea și schimbarea categoriei de destinație a unor terenuri (din administrarea Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, gestiunea ÎS „Întreprinderea Silvo-Cinegetică Cimișlia” a Agenției „Moldsilva” în administrarea Agenției Proprietății Publice, gestiunea ÎS „Administrația de Stat a Drumurilor”)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Guvernul, iar autor nemijlocit este Agenția Relații Funciare și Cadastru, ceea ce corespunde art.102 din Constituție, art.14 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

Categoria actului normativ propus este Hotărâre a Guvernului, ceea ce corespunde art.102 din Constituție, art.6 și art.14 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Potrivit art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional „etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate”.

Totodată, art.10 din Legea nr.239/2008 stabilește expres că:

„(1) Autoritatea publică asigură accesul la proiectele de decizii și la materialele aferente acestora prin publicarea obligatorie a lor pe pagina web oficială a autorității publice, prin asigurarea accesului la sediul autorității, precum și prin expediere prin poștă sau prin alte mijloace disponibile, la solicitarea persoanei interesate.

(2) Proiectul de decizie și materialele aferente acestuia se plasează pe pagina web oficială a autorității publice responsabile cel puțin pentru perioada recepționării și examinării recomandărilor”.

Autorul proiectului nu a asigurat informarea publicului referitor la inițierea elaborării prezentului proiect, condiție prevăzută de art. 9 al Legii nr.239/2008 *„(1) După inițierea procesului de elaborare a deciziei, autoritatea publică va plasa, în termen de cel mult 15 zile lucrătoare, anunțul respectiv pe pagina web oficială [...]”.*

Anunțul privind organizarea consultărilor publice, proiectul înaintat spre expertizare și nota informativă au fost plasate pe pagina web a Agenției Relații Funciare și Cadastru www.arfc.gov.md și pe portalul www.particip.gov.md la data de 30.06.2021, fiind asigurat accesul părților interesate la proiectul menționat.

Având în vedere circumstanțele enunțate, transparența decizională a fost în mare parte asigurată.

Cu toate acestea, se observă că proiectul a fost remis spre expertizare anterior expirării termenului de 10 zile lucrătoare necesare consultărilor publice, fiind iminentă situația ca proiectul definitivat să se deosebească de cel remis spre expertizare.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit proiectului și datelor din nota informativă, scopul proiectului este reabilitarea drumului național R26 Bender-Căușeni-Cimișlia (km 71- km 86), pe segmentul Mihailovca-Cimișlia.

Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune transmiterea a 5 terenuri proprietate a statului din administrarea Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, gestiunea ÎS „Întreprinderea Silvo-Cinegetică Cimișlia” a Agenției „Moldsilva”, în administrarea Agenției Proprietății Publice, gestiunea ÎS „Administrația de Stat a Drumurilor”. În același timp, se propune schimbarea categoriei de destinație a bunurilor vizate de transmitere, cu trecerea din categoria de terenuri ale fondului silvic în categoria de terenuri destinate industriei, transporturilor, telecomunicațiilor și cu alte destinații speciale.

Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul urmărește realizarea intereselor Guvernului de a asigura reabilitarea și dezvoltarea drumului național R26 Bender-Căușeni-Cimișlia (km 71 - km 86) pe segmentul Mihailovca-Cimișlia, ceea ce corespunde interesului public. Prin Legea nr. 136/2020 privind declararea utilității publice de interes național a lucrărilor de reabilitare, modernizare și extindere a unor drumuri naționale, s-au declarat de utilitate publică de interes național lucrările de reabilitare, modernizare și

extindere a drumului R26 Bender – Căușeni – Cimișlia (km 71 – km 86).

Cu toate acestea, potrivit notei informative pierderile cauzate de excluderea terenurilor menționate în proiect din fondul silvic nu au fost compensate și nu vor fi compensate, însă urmare a examinării cadrului legal relevant s-a constatat necesitatea compensării pierderilor cauzate de excluderea terenurilor din fondul silvic. Respectiv, în acest context, interesul public ar putea fi afectat, deoarece mijloacele financiare obținute din compensare sunt destinate pentru restabilirea și valorificarea terenurilor sau sporirea fertilității acestora, iar omisiunea alocării acestor mijloace va conduce la nerealizarea scopului legal: restabilirea și valorificarea terenurilor sau sporirea fertilității acestora.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota informativă care cuprinde:

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare”.

Urmare a analizei notei informative, s-a constatat că argumentele expuse, referitor la lipsa necesității compensării pierderilor cauzate de excluderea terenurilor menționate în proiect din fondul silvic, sunt în disonanță cu prevederile legale, și anume ale Legii nr. 1308/1997 privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului. În aceste împrejurări, nota informativă creează un context de promovare a proiectului care nu corespunde cadrului normativ în vigoare, or, deși datele din notă nu au efecte juridice, totuși acestea sunt de natură să influențeze promovarea, adoptarea și implementarea proiectului în cauză. De aceea este important ca toate informațiile din notă să rezoneze cu prevederile legale, în special ale actelor normative ierarhic superioare, și să realizeze o bază solidă informațională pentru susținerea proiectului.

Prin urmare, se recomandă analiza suplimentară a normelor juridice referitor la necesitatea compensării pierderilor cauzate de excluderea terenurilor menționate în proiect din fondul silvic și completarea notei informative cu concluziile acestei analize.

Totodată, având în vedere că proiectul vizează excluderea unor terenuri din fondul silvic, pentru asigurarea transparenței activității administrative a entităților publice implicate în acest proces și asigurarea informării cetățenilor cu informații veridice, se recomandă relevarea în nota informativă a anumitor informații despre realizarea prevederilor legale privind compensarea (înlocuirea) terenurilor scoase din fondul silvic (art. 79 din Codul silvic), decopertarea stratului fertil și folosirea acestuia (art. 79 din Codul funciar), valorificarea masei lemnoase etc.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) fundamentarea economico-financiară”.

În acord cu datele din nota informativă, compartimentul nr. 5, „Implementarea prezentului proiect de hotărâre a Guvernului nu presupune cheltuieli financiare suplimentare din bugetul de stat”. Cu toate acestea, în cadrul expertizei anticorupție s-a constatat că schimbarea destinației terenurilor din

fondul silvic, în condițiile proiectului, nu este exceptată de la regula generală potrivit căreia compensarea pierderilor cauzate de excluderea terenurilor din categoriile de terenuri cu destinație agricolă și ale fondului silvic se efectuează în toate cazurile de către persoanele fizice și persoanele juridice interesate, indiferent de scopul excluderii terenurilor și tipul de proprietate asupra lor.

Având în vedere faptul că terenurile vizate în proiect sunt proprietate publică a statului, rezultă că cheltuielile pentru compensarea pierderilor excluderii terenurilor din fondul silvic aparțin statului. Respectiv, statul urmează să suporte anumite cheltuieli sau cel puțin să redistribuie mijloacele financiare necesare în cadrul bugetului de stat, pentru a asigura executarea prevederilor legale. Aceste aspecte sunt analizate în detaliu la compartimentul III din prezentul Raport.

Prin urmare, se recomandă complinirea notei informative cu informații detaliate referitoare la mijloacele financiare necesare pentru compensarea pierderilor cauzate de excluderea terenurilor din fondul silvic.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare. Totuși, s-a constatat că datele din nota informativă referitor la compensarea pierderilor cauzate de excluderea terenurilor din fondul silvic sunt neconforme cadrului legal.

În conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la modul de transmitere, schimbare a destinației și schimb de terenuri, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1170/2016, schimbarea categoriei de destinație a terenurilor fondului silvic este precedată de o procedură administrativă amplă, iar pentru respectarea interesului public este indispensabil ca această procedură să fie respectată. În speță, datele din nota informativă reflectă că procedura privind compensarea pierderilor cauzate de excluderea terenurilor din fondul silvic nu a fost realizată conform prevederilor legale.

Analiza riscurilor de corupție în contextul celor menționate este expusă la compartimentul III din

prezentul Raport.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

În acord cu pct. 3 din proiect, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului în comun cu Agenția Proprietății Publice vor institui comisia de transmitere și vor asigura transmiterea terenurilor, în termen de 30 zile, în conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la modul de transmitere a bunurilor proprietate publică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 901/2015.

Totodată, controlul asupra executării proiectului se pune în sarcina Ministerului Economiei și Infrastructurii.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Analiza detaliată a factorilor de risc și a riscurilor de corupție ale proiectului

- 1 -

Obiecție generală asupra proiectului

Obiecții:

Prin proiect se propune schimbarea categoriei de destinație a 5 terenuri proprietate a statului, cu trecerea din categoria de terenuri ale fondului silvic în categoria de terenuri destinate industriei, transporturilor, telecomunicațiilor și cu alte destinații speciale.

Din nota informativă, compartimentul al 2-lea alineatul al 6-lea, se înțelege că pierderile cauzate de excluderea acestor terenuri din fondul silvic nu au fost compensate și nu vor fi compensate, iar autorul face trimitere la următoarele acte normative. Legea nr. 136/2020 privind declararea utilității publice de interes național a lucrărilor de reabilitare, modernizare și extindere a unor drumuri naționale; art. 47 din Codul funciar nr. 828/1991; art. 12 alin. (4) din Legea nr. 1308/1997 privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului; pct.25 din Hotărârea Guvernului nr. 1170/2016 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de transmitere, schimbare a destinației și schimb de terenuri.

Urmare a examinării prevederilor proiectului și a cadrului normativ relevant, în speță, considerăm că pierderile cauzate de excluderea celor 5 terenuri din circuitul silvic urmează a fi compensate. Întru motivarea acestei poziții, enunțăm următoarele:

În conformitate cu prevederile art. 78 din Codul silvic, reducerea și fragmentarea suprafețelor fondului forestier se interzice. În cazuri excepționale, pentru prevenirea sau lichidarea consecințelor calamităților naturale, catastrofelor și avariilor tehnogene, precum și pentru soluționarea problemelor ce vizează securitatea statului, construcția obiectelor de menire specială: drumuri publice naționale, linii de transport de energie electrică de înaltă tensiune, conducte de gaze sau petrol – scoaterea definitivă a terenurilor din fondul forestier cu sau fără tăieri rase se permite numai în baza unei hotărâri de Guvern adoptate în condițiile legii.

În acest context, potrivit art. 99 din Codul funciar, pierderile din producția silvică, cauzate de retragerea din circuitul silvic a terenurilor silvice se repară la bugetul de stat sau, după caz, la bugetul local respectiv. Pierderile menționate se repară integral conform tarifelor stabilite prin Legea nr. 1308/1997 privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului. Compensarea pierderilor cauzate de excluderea terenurilor din fondul silvic se efectuează, în toate cazurile, de către persoanele fizice și persoanele juridice interesate, indiferent de scopul excluderii terenurilor și tipul de proprietate asupra acestora, cu excepția cazurilor stabilite de lege.

În această ordine de idei, art. 12 din Legea nr. 1308/1997 reglementează regula generală a compensării pierderilor dar și excepția de la această regulă:

- regula generală a compensării este statuată la art. 12 alin. (3) - „Compensarea pierderilor cauzate de excluderea terenurilor din categoriile de terenuri cu destinație agricolă și ale fondului silvic se efectuează în toate cazurile de către persoanele fizice și persoanele juridice interesate, indiferent de scopul excluderii terenurilor și tipul de proprietate asupra lor”;

- excepția de la regula generală a compensării este statuată la art. 12 alin. (4) - „Sînt compensate de asemenea pierderile cauzate de excluderea din circuitul agricol a terenurilor fondului de rezervă și a altor categorii de terenuri, cu excepția celor de uz public, celor destinate creării parcurilor industriale conform Legii cu privire la parcurile industriale, celor destinate extinderii sau creării zonelor economice libere sau celor ce urmează a fi atribuite la categoriile fondului silvic”;

Pornind de la prevederile legale citate, se observă că excepția de la regula generală a compensării vizează doar excluderea din circuitul agricol a terenurilor fondului de rezervă și a altor categorii de terenuri. Respectiv, excluderea terenurilor din circuitul silvic nu cade sub incidența excepției în cauză.

O asemenea concluzie rezultă și din prevederile pct. 31 din Regulamentul cu privire la modul de transmitere, schimbare a destinației și schimb de terenuri, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1170/2016, potrivit căreia „Guvernul, consiliul unității administrativ-teritoriale de nivelul întâi sau al doilea, Adunarea Populară a Găgăuziei adoptă hotărîrea/decizia de schimbare a destinației terenurilor din categoriile de terenuri cu destinație agricolă și ale fondului silvic, precum și din alte categorii de terenuri incluse în circuitul agricol, pentru a fi folosite în alt scop decît cel agricol, în termen de o lună de la transferarea de către persoanele fizice sau persoanele juridice la bugetele respective a mijloacelor bănești echivalente cu pierderile cauzate de excluderea terenurilor din circuitul agricol, conform tarifelor specificate la poziția a III-a din anexa la Legea nr. 1308-XIII din 25 iulie 1997 privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului. Schimbarea destinației terenurilor se efectuează numai după compensarea pierderilor”.

Așadar, proiectul supus expertizei vizează excluderea din fondul silvic a 5 terenuri și includerea acestora în categoria terenurilor destinate industriei, transporturilor, comunicațiilor și altor destinații speciale. Schimbarea destinației terenurilor respective nu este exceptată de la regula generală a compensării deoarece acestea: nu sunt excluse din circuitul agricol, nu sunt de uz public (art. 47 Cod funciar), nu sunt destinate creării parcurilor industriale conform Legii cu privire la parcurile industriale, nu sunt destinate extinderii sau creării zonelor economice libere, precum și nu urmează a fi atribuite la categoriile fondului silvic.

Prin urmare, considerăm că contextul promovării proiectului, și anume interpretarea cadrului legal precum că nu este necesară compensarea pierderilor cauzate de excluderea terenurilor din fondul silvic, este vicios și contrar Legii nr. 1308/1997. Deși, proiectul vizează doar terenuri din domeniul public al statului, totuși mijloacele obținute din compensare sunt dedicate, potrivit art. 99 din Codul funciar, pentru restabilirea și valorificarea terenurilor sau sporirea fertilității acestora, iar interpretarea acceptată în nota informativă poate conduce la omisiunea alocării mijloacelor financiare pentru scopul enunțat.

Recomandări:

Se recomandă analiza detaliată a necesității compensării pierderilor cauzate de excluderea terenurilor menționate în proiect din categoriile de terenuri ale fondului silvic și completarea notei informative cu

rezultatele acestei analize.

Se recomandă înaintarea spre adoptare a proiectului doar după elucidarea chestiunii referitor la compensarea pierderilor cauzate de excluderea terenurilor din fondul silvic.

Factori de risc:

- Prejudicierea intereselor contrar interesului public
- Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative

Riscuri de corupție:

- Generale

IV. Concluzia expertizei

Prin proiect se propune transmiterea a 5 terenuri proprietate a statului din administrarea Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, gestiunea ÎS „Întreprinderea Silvo-Cinegetică Cimișlia” a Agenției „Moldsilva”, în administrarea Agenției Proprietății Publice, gestiunea ÎS „Administrația de Stat a Drumurilor”. În același timp, se propune schimbarea categoriei de destinație a bunurilor vizate de transmitere, cu trecerea din categoria de terenuri ale fondului silvic în categoria de terenuri destinate industriei, transporturilor, telecomunicațiilor și cu alte destinații speciale.

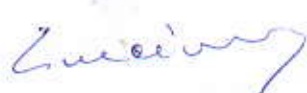
Proiectul a fost remis spre expertizare anterior expirării termenului de 10 zile lucrătoare necesare consultărilor publice, fiind iminentă situația ca proiectul definitivat să se deosebească de cel remis spre expertizare.

În cadrul expertizei anticorupție s-a constatat că, potrivit notei informative pierderile cauzate de excluderea terenurilor menționate în proiect din fondul silvic nu au fost compensate și nu vor fi compensate, însă urmare a examinării cadrului legal relevant a fost stabilită necesitatea compensării pierderilor cauzate de excluderea terenurilor din fondul silvic. Respectiv, în acest context, interesul public ar putea fi afectat, deoarece mijloacele financiare obținute din compensare sunt destinate pentru restabilirea și valorificarea terenurilor sau sporirea fertilității acestora, iar omisiunea alocării acestor mijloace va conduce la nerealizarea scopului legal: restabilirea și valorificarea terenurilor sau sporirea fertilității acestora.

Nota informativă nu conține date clare și sigure referitor la necesitatea compensării pierderilor cauzate de excluderea terenurilor menționate în proiect din fondul silvic. De asemenea, nota nu relevă informații conexe procesului de schimbare a categoriei de destinație a terenurilor din fondul silvic, cum ar fi: compensarea (înlocuirea) terenurilor scoase din fondul silvic (art. 79 din Codul silvic), decopertarea stratului fertil și folosirea acestuia (art. 79 din Codul funciar), valorificarea masei lemnoase etc.

În concluzie, se recomandă completarea notei informative prin prisma aspectelor și recomandărilor expuse în prezentul Raport de expertiză anticorupție și înaintarea spre adoptare a proiectului doar după elucidarea chestiunii referitor la compensarea pierderilor cauzate de excluderea terenurilor din fondul silvic.

09.07.2021

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Ilie Creciun, Inspector principal

**MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

str. 31 August 1989, nr. 82
MD- 2012, mun. Chișinău,
tel.: +373 22 20 14 24
web: www.justice.gov.md,
e-mail: secretariat@justice.gov.md

28.07.2021 nr. 04/5709
la nr. 36/01-06/421 din 29.06.2021

Agencia Relații Funciare și Cadastru

Cu referire la proiectul definitivat al hotărârii Guvernului cu privire la transmiterea și schimbarea categoriei de destinație a unor terenuri, înregistrat cu numărul unic **153/ARFC/2021**, remis spre examinare, comunicăm următoarele.

În clauza de adoptare, referința la art. 14 alin. (1) lit. a) din *Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deetimizarea proprietății publice* se va substitui cu referința la art. 14 alin. (1) lit. c) or, art. 14 alin. (1) lit. a) nu este relevant pentru proiectul în cauză, deoarece prin proiectul în cauză bunurile nu trec dintr-un domeniu al proprietății publice în altul. În acest sens, menționăm că, potrivit art. 14 alin. (1) lit. c) din *Legea nr. 121/2007*, transmiterea cu titlu gratuit a bunurilor proprietate publică se efectuează în cazul trecerii bunurilor distincte proprietate a statului din subordinea unei autorități publice în subordinea altei autorități publice.

Este de menționat că *Legea nr. 121/2007* și *Legea nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice* nu au fost republicate. Prin urmare, la sursa de publicare a legilor enunțate se va face referire la publicarea acestuia în Monitorul Oficial și nu la republicare.

Art. 62 din *Codul funciar* urmează a fi exclus din clauza de adoptare or, acesta nu se referă la competența de reglementare a Guvernului.

Considerăm oportun completarea clauzei de adoptare cu art. 78 alin. (2) din *Codul silvic nr. 887/1996* potrivit căruia, în cazuri excepționale pentru soluționarea problemelor ce vizează construcția obiectelor de menire specială, scoaterea definitivă a terenurilor din fondul forestier se permite numai în baza unei hotărâri de Guvern adoptate în condițiile legii.

În avizul nr. 04/4588 din 25 iunie 2021, Ministerul Justiției a atras atenția asupra necesității respectării art. 79 alin. (1) din *Codul silvic*, potrivit căruia, scoaterea definitivă a terenurilor din fondul forestier se efectuează pe baza compensării terenurilor scoase *cu suprafețe utile pentru împădurire* și echivalente ca suprafață și bonitate. Prin urmare, Ministerul Justiției a menționat că, este necesară alocarea unor terenuri echivalente, pentru împădurire.

La obiecția enunțată, autorul proiectului a făcut referință la art. 78 alin. (2) din *Codul silvic*, care indică cazurile excepționale în care se permite scoaterea definitivă a terenurilor din fondul forestier și procedura prin care aceasta are loc. Este de menționat că norma dată nu scutește de compensare. Astfel, luând în vedere că obiecția înaintată de Ministerul Justiției nu a fost însușită de autorul proiectului,

reiterăm cele invocate în aviz, or, prevederea de la art. 79 alin. (1) din *Codul silvic* este o normă imperativă.

Totodată, Ministerul Justiției a menționat că potrivit art. 79 alin. (2) din *Codul silvic*, în cazul în care din fondul forestier sunt scoase terenurile acoperite cu pădure, valorificarea masei lemnoase se face de către unitățile silvice de stat, iar beneficiarul este obligat să repare prejudiciul în modul stabilit de legislație.

În partea ce ține de repararea prejudiciului, Agenția Relații Funciare și Cadastru în nota informativă face referire la acte normative care nu sunt relevante pentru proiectul în cauză. Pct. 25 din *Regulamentul cu privire la modul de transmitere, schimbare a destinației și schimb de terenuri*, aprobat prin *Hotărârea Guvernului nr. 1170/2016* nu poate fi aplicat or, potrivit acestuia se exceptează de compensare pierderile cauzate de excluderea terenurilor din categoria de destinație agricolă și nu silvică.

Sub aspectul redactării normelor, din punct de vedere al tehnicii legislative, la pct. 1 și pct. 2, cuvintele „indicate în anexă” se vor substitui cu cuvintele „conform anexei”, în vederea ajustării conform uzanțelor normative.

Totodată, propunem ca lista contrasemnatarilor să fie completată cu ministrul agriculturii, dezvoltării regionale și mediului or, potrivit art. 102 alin. (4) din Constituția Republicii Moldova și art. 36 alin. (2) din *Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern*, hotărârea adoptată de Guvern se semnează de Prim-ministru și se contrasemnează de miniștrii care au obligația punerii în aplicare a acestora și/sau care sunt responsabili de domeniile de activitate care intră parțial sau integral în obiectul de reglementare al actului contrasemnat.

Secretar de stat

Digitally signed by Tverdun Tatiana
Date: 2021.07.28 13:45:50 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Tatiana TVERDUN